

Obsah

Předmluva	10
1 Diagnostika renálních onemocnění	11
1.1 Celkové vyšetření nemocných	11
1.2 Vyšetření moči a močového sedimentu	14
1.2.1 Močový sediment	14
1.2.2 Hematurie	17
1.2.3 Leukocyturie	18
1.2.4 Proteinurie	18
1.2.5 Mikroalbuminurie	22
1.2.6 Mikrobiologické vyšetření moči	22
1.3 Vyšetření funkce ledvin	23
1.3.1 Vyšetření glomerulární filtrace	23
1.3.2 Vyšetření tubulárních funkcí	27
1.4 Neinvazivní a invazivní diagnostika	29
1.4.1 Sonografické vyšetření	29
1.4.2 Rentgenové vyšetřovací metody	29
1.4.3 Výpočetní (computerová) tomografie ledvin (CT) a magnetická resonance (MR)	31
1.4.4 Izotopová vyšetření ledvin	31
1.4.5 Bioptické vyšetření ledvin	32
1.5 Základní imunologická vyšetření u chorob ledvin	32
1.5.1 Vyšetření humorální aktivity	33
1.5.2 Vyšetření buněčné imunity	38
2 Poruchy metabolismu vody a elektrolytů	39
2.1 Patofyziologické poznámky	39
2.2 Dehydratace	41
2.2.1 Izotonická (izonatremická) dehydratace	42
2.2.2 Hypotonická (hyponatremická) dehydratace	43
2.2.3 Hypertonická (hypernatremická) dehydratace	43

2.3	Hyperhydratace	43
2.3.1	Izotonická (izonatremická) hyperhydratace . . .	43
2.3.2	Hypotonická (hyponatremická) hyperhydratace (tzv. intoxikace vodou)	44
2.3.3	Hypertonická (hypernatremická) hyperhydratace	44
2.3.4	Syndrom neadekvátního vyplavování ADH (SIADH)	44
2.4	Metabolismus kalia	45
2.4.1	Hypokalemie ($K < 3,5$ mmol/l)	45
2.4.2	Hyperkalemie ($K^+ > 5,5$ mmol/l)	47
2.5	Metabolismus kalcia	49
2.5.1	Hypokalcemie	50
2.5.2	Hyperkalcemie	51
2.5.3	Tetanie	52
3	Acidobazická rovnováha	54
3.1	Patofyziologické poznámky	54
3.2	Metabolická acidóza	55
3.3	Metabolická alkalóza	58
4	Akutní poškození ledvin	61
4.1	Akutní poškození ledvin: klasifikace dle RIFLE a stadia AKI	61
4.2	Akutní poškození ledvin z prerenálních příčin	65
4.3	Akutní poškození ledvin z příčin primárně renálních	68
4.3.1	Primární glomerulární poškození	68
4.3.2	Tubulointersticiální poškození	71
4.4	Akutní poškození ledvin z postrenálních příčin	74
4.5	Léčebné postupy při AKI	80
5	Hypertenze a ledviny	83
5.1	Sekundární hypertenze a její příčiny	85
5.1.1	Renální parenchymatózní hypertenze	86
5.1.2	Renovaskulární hypertenze	86
5.1.3	Sekundární formy hypertenze nerenálního původu	87
5.1.4	Hypertenze v těhotenství	90
5.2	Léčba hypertenze u chorob ledvin	91

5.3	Hypertenzní krize	96
5.4	Maligní a benigní nefroangioskleróza, ischemická choroba ledvin	97
5.4.1	Maligní nefroangioskleróza	97
5.4.2	Benigní nefroangioskleróza	99
5.4.3	Ischemická choroba ledvin.	99
6	Glomerulonefritidy	100
6.1	Primární glomerulopatie.	100
6.1.1	Akutní glomerulonefritida.	101
6.1.2	Rychle progredující glomerulonefritidy	104
6.1.3	Chronické glomerulonefritidy	108
6.1.4	Léčba glomerulonefritid	117
6.2	Sekundární glomerulopatie	117
6.2.1	Systémový lupus erythematoses.	118
6.2.2	Systémové vaskulitidy s postižením ledvin/ANCA asociované renální vaskulitidy	122
6.3	Trombotická mikroangiopatie	125
6.4	Progresivní systémová skleróza – sklerodermie	127
6.5	Revmatoidní artritida	127
7	Nefrotický syndrom	129
8	Metabolické nefropatie.	137
8.1	Diabetická nefropatie	137
8.2	Amyloidóza ledvin	140
8.3	Monoklonální gamapatie s postižením ledvin (myelomová nefropatie)	142
8.4	Renální tubulární acidóza (RTA)	143
8.5	Bartterův syndrom	146
8.6	Gitelmanův syndrom	147
8.7	Nefrogenní diabetes insipidus (NDI).	148
8.8	Renální glykosurie	149
8.9	Liddleův syndrom (pseudohyperaldosteronismus).	149
8.10	Fabryho (Andersonova-Fabryho) choroba.	152
8.11	Metabolické tubulopatie	152
8.11.1	Krystalurie	152
8.11.2	Pigmenturie	154

9 Intersticiální nefritidy	159
9.1 Tubulointersticiální nefritidy	159
9.1.1 Akutní neinfekční tubulointersticiální nefritida (ATIN)	160
9.1.2 Akutní infekční intersticiální nefritida	165
9.1.3 Chronická neinfekční tubulointersticiální nefritida (CHTIN)	171
9.1.4 Chronická infekční tubulointersticiální nefritida	172
9.2 Infekce dolních močových cest (cystitida, uretritida)	174
9.2.1 Diagnostika infekce dolních močových cest	175
9.2.2 Léčba infekcí dolních močových cest	177
9.3 Obstrukční uropatie	180
9.3.1 Hydronefróza	180
9.3.2 Ureterální obstrukce	183
9.3.3 Benigní hyperplazie prostaty (benigní hypertrofie prostaty)	184
9.3.4 Uretrální obstrukce	186
9.3.5 Myoneurogenní poruchy	186
9.4 Močová inkontinence	189
10 Urolitiáza	191
11 Vrozené choroby ledvin	199
11.1 Vrozené vývojové vady ledvin a močového traktu	199
11.2 Vezikoureterální reflex (VUR)	200
11.3 Cystická onemocnění ledvin	202
11.3.1 Polycystická renální onemocnění	203
11.4 Dřeňová cystická choroba ledvin	207
11.5 Dřeňová houbovitá ledvina (houbovitá ledvina)	208
11.6 Chronické hereditární nefropatie - nemoci kolagenu IV	209
11.6.1 Alportův syndrom (AS-X vázaná forma, AR a AD forma)	209
11.6.2 Syndrom tenkých membrán (benigní familiární hematurie)	211
11.7 Neurofibromatóza	212
11.7.1 Neurofibromatóza typ I.	212

12 Nádory ledvin a močových cest	214
12.1 Nádory ledvin	214
12.1.1 Renální karcinom	215
12.1.2 Onkocytom	220
12.1.3 Angiomyolipom	221
12.1.4 Nefroblastom	222
12.2 Nádory ledvinné pánvičky a ureteru	223
12.2.1 Karcinom ledvinové pánvičky a ureteru	223
12.3 Nádory močového měchýře	225
12.4 Nádory uretry	226
13 Nefrotoxické poškození ledvin	227
13.1 Diagnostika a základní léčebné postupy u akutních intoxikací	230
13.2 Otrava metylalkoholem	238
13.3 Otrava etylalkoholem	239
13.4 Otrava etylenglykolem	240
13.5 Otrava organickými rozpouštědly	241
13.6 Nefrotoxicita po otravě houbami, hadím a hmyzím jedem	242
13.7 Otrava analgetiky	243
13.8 Otravy návykovými látkami	244
13.9 Nefrotoxický účinek antibiotik	245
13.10 Nefrotoxický účinek cytostatik a imunosupresiv.	248
13.11 Poškození ledvin fenoly a kovy	249
13.12 Nefrotoxický účinek kontrastních látek	251
14 Progrese chronických onemocnění ledvin	253
14.1 Faktory progrese chronických renálních chorob.	254
14.2 Zpomalení progrese chronických renálních onemocnění (CKD)	257
14.2.1 Léčba arteriální hypertenze	258
14.2.2 Diety s upraveným příjmem proteinů	263
14.2.3 Poruchy metabolismu lipidů a hypolipidemická léčba u nefrologických nemocných	269
14.2.4 Poruchy kalciofosfátového metabolismu, renální osteopatie	272
14.2.5 Renální anemie	277

14.2.6 Endokrinní poruchy u nemocných s chronickým onemocněním ledvin	281
14.2.7 Poškození nervového systému při CHRI	286
14.2.8 Nové léčebné postupy ke zpomalení progrese chronických renálních onemocnění	287
15 Dialyzační léčba	289
15.1 Dialyzační a ultrafiltrační techniky	289
15.2 Peritoneální dialýza	292
15.2.1 Technika dialýzy	293
15.2.2 Komplikace a kontraindikace	294
15.3 Hemodialýza	296
15.4 Hemofiltrace	297
16 Transplantace ledvin	300
16.1 Zařazení do čekací listiny k transplantaci ledviny	300
16.2 Odběr orgánů zemřelých dárců	302
16.3 Vlastní transplantační postup	303
16.4 Pozdní komplikace	306
Přehled vybraných monografií a kapitol v monografiích	307
O autorovi	309
Seznam použitých zkratk	311
Rejstřík	313

M DONET

– partner

